ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1980

Vyhlásené: 08.08.1980 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

99

VYHLÁŠKA
Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky
z 12. mája 1980
o výchovnom poradenstve

Ministerstvo školstva Slovenskej socialistickej republiky ustanovuje podľa § 14 ods. 2 písm. a) zákona Slovenskej národnej rady č. 79/1978 Zb. o štátnej správe v školstve:

§ 1
Základné ustanovenia

(1) Výchovné poradenstvo v pôsobnosti Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky na školách a školských zariadeniach spravovaných národnými výbormi prispieva k riešeniu špeciálnych otázok psychického a sociálneho vývinu detí a mládeže a ich prípravy na život v dospelosti.

(2) V rámci svojej činnosti výchovné poradenstvo:

a) pomáha riešiť pedagogické a psychologické otázky profesijnej orientácie detí a mládeže;

b) zúčastňuje sa na komplexnej starostlivosti socialistickej spoločnosti o zdravý psychický a sociálny vývin detí a mládeže a na rozvoji ich osobnosti v procese výchovy a vzdelávania v škole a v rodine;

c) venuje osobitnú pozornosť poruchám vývinu detí a mládeže z hľadiska pedagogickej, psychologickej a sociálnej normy, ich zisťovaniu, prevencii a náprave.

(3) Zariadenia výchovného poradenstva[1]) uskutočňujú informačnú, diagnostickú, poradenskú, metodickú a reedukačnú činnosť.

(4) Zariadenia výchovného poradenstva používajú na plnenie svojich úloh pedagogické a psychologické metódy a postupy.

(5) Zariadenia výchovného poradenstva spolupracujú s inštitúciami poradenskej starostlivosti, so zdravotníckymi zariadeniami a so zariadeniami starostlivosti o deti, mládež a rodinu v pôsobnosti ústredných orgánov štátnej správy a požadujú od nich informácie na plnenie svojich úloh.

§ 2
Výchovný poradca

(1) Funkcia výchovného poradcu sa zriaďuje na základných školách, základných deväťročných školách, na školách pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť a na stredných školách.

(2) Výchovný poradca zodpovedá za svoju činnosť riaditeľovi školy; metodicky ho usmerňuje príslušná pedagogicko-psychologická poradňa.

(3) Výchovný poradca venuje osobitnú pozornosť systematickej informačnej činnosti významnej pre voľbu ďalšieho štúdia žiakov alebo inej formy prípravy na povolanie, ako aj pre samotnú voľbu povolania.

(4) Výchovný poradca plní ďalej najmä tieto úlohy:

a) koordinuje a metodicky usmerňuje výchovno-poradenskú a informačnú činnosť pedagogických pracovníkov na školách pri dlhodobom systematickom sledovaní a hodnotení vývinu žiakov a utváraní podmienok pre zdravý psychický a sociálny vývin v procese výchovy a vzdelávania v škole i v rodine, harmonické formovanie ich osobnosti, prekonávanie rušivých vplyvov, ktoré do procesu výchovy zasahujú, vypracúvanie charakteristiky žiakov, dlhodobú profesijnú orientáciu žiakov zodpovedajúcu ich záujmom a potrebám socialistickej spoločnosti, pozornosť žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia, žiakom nadaným, talentovaným a žiakom so zmenenou pracovnou schopnosťou;

b) informuje žiakov, ich rodičov, prípadne zákonných zástupcov (ďalej len „zákonní zástupcovia“) a učiteľov o činnosti zariadení výchovného poradenstva, o možnostiach využitia ich odborných služieb, o niektorých problémoch formovania osobnosti žiakov a o možnostiach prevencie, odstraňovania výchovných a výučbových ťažkostí a porúch.

(5) Výchovný poradca poskytuje individuálne konzultácie a rady žiakom, ich zákonným zástupcom na riešenie výchovných a výučbových problémov, otázok týkajúcich sa štúdia na stredných a vysokých školách a voľby povolania.

(6) Výchovný poradca sprostredkúva styky s príslušnou pedagogicko-psychologickou poradňou, navrhuje žiakov na odborné vyšetrenie v pedagogicko-psychologickej poradni a dbá na realizáciu jej odporúčaní.

(7) Pri plnení svojich úloh výchovný poradca spolupracuje:

a) s výkonnými orgánmi národných výborov, so strednými alebo vysokými školami a socialistickými organizáciami pri oboznamovaní žiakov a ich zákonných zástupcov s potrebou pracovníkov pre jednotlivé odvetvia národného hospodárstva a pri umiestňovaní absolventov školy;

b) so školským alebo dorastovým lekárom, prípadne s posudkovým lekárom sociálneho zabezpečenia;

c) so združením rodičov a priateľov školy, s Pionierskou organizáciou socialistického zväzu mládeže alebo Socialistickým zväzom mládeže na škole.

§ 3
Okresná pedagogicko-psychologická poradňa

(1) Okresná pedagogicko-psychologická poradňa (ďalej len „okresná poradňa") je zariadením okresného národného výboru.

(2) Okresná poradňa plní najmä tieto úlohy:

a) pre potreby profesijnej orientácie žiakov škôl, ktoré odborne vedie okresný národný výbor, spracúva v spolupráci s výkonnými orgánmi okresného národného výboru informačné materiály o možnostiach a potrebách štúdia na stredných školách v učebných odboroch a povolaniach, poskytuje odborné rady výchovným poradcom v otázkach súvisiacich s voľbou ďalšieho štúdia,

respektíve prípravy žiakov na povolanie, sleduje a hodnotí účinnosť používaných metód práce výchovných poradcov;

b) podľa potreby sleduje a skúma profesijné predpoklady žiakov so zreteľom na ich želania, schopnosti a na spoločenské potreby; osobitnú pozornosť venuje deťom a mládeži nadanej, talentovanej a so zmenenou pracovnou schopnosťou;

c) podľa potrieb okresného národného výboru zisťuje pripravenosť detí na povinnú školskú dochádzku a vydáva o nej odborné posudky; podľa potreby sprostredkúva zdravotné vyšetrenie;

d) uskutočňuje pedagogicko-psychologické vyšetrenie žiakov škôl a školských zariadení, ktoré odborne vedie okresný národný výbor, vypracúva o nich odborné posudky predovšetkým pre školy, školské výchovné zariadenia a zákonných zástupcov žiakov. Vypracúva odborné posudky o žiakoch pre súdy, orgány prokuratúry, ústavy národného zdravia a posudkové komisie sociálneho zabezpečenia okresného národného výboru, ak o to požiadajú;

e) poskytuje individuálne konzultácie a rady žiakom, pedagogickým pracovníkom škôl a školských výchovných zariadení, ktoré odborne vedie okresný národný výbor, zákonným zástupcom žiakov v otázkach psychického a sociálneho vývinu žiaka, pri riešení výchovných a výučbových ťažkostí a porúch, pri prijímaní žiakov do vyrovnávacích, špecializovaných tried[2]) a do tried pre nadaných a talentovaných žiakov,[3]) pričom má na zreteli ich individuálne predpoklady a osobitosti, pri voľbe štúdia na stredné školy a iné formy prípravy na povolanie;

f) rozvíja a uplatňuje preventívne a nápravné metódy na prekonávanie výchovných a výučbových ťažkostí a porúch žiakov; v prípade potreby organizuje a odborne zabezpečuje reedukačnú starostlivosť;

g) metodicky pomáha učiteľom vyrovnávacích, špecializovaných tried a samostatných tried pre výchovne zanedbané cigánske deti;

h) pri zaraďovaní detí do škôl pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť[4]) uskutočňuje pedagogicko-psychologické vyšetrenie a predkladá okresnému národnému výboru komplexný návrh na rozhodnutie;

i) v spolupráci s výkonnými orgánmi národných výborov a spoločenskými organizáciami výchovne pôsobí na tých zákonných zástupcov, ktorí nepriaznivo ovplyvňujú vývin svojich detí.

(3) Okresná poradňa metodicky usmerňuje výchovných poradcov na školách odborne vedených okresným národným výborom a odborne zabezpečuje pre nich aktívy a semináre.

(4) Okresná poradňa oboznamuje pedagogickú i širokú verejnosť s možnosťami využitia služieb, ktoré poskytuje v rámci svojej činnosti, s aktuálnymi otázkami psychického a sociálneho vývinu detí, so zásadami správnej výchovy v rodine, s modernými poznatkami najmä pedagogických a psychologických vied, s problematikou profesijnej orientácie, s potrebami a požiadavkami spoločnosti na pracovníkov pre národné hospodárstvo a pod.

§ 4
Krajská pedagogicko-psychologická poradňa

(1) Krajská pedagogicko-psychologická poradňa (ďalej len „krajská poradňa“) je zariadením krajského národného výboru.

(2) Krajská poradňa plní najmä tieto úlohy:

a) pre potreby profesijnej orientácie žiakov na školách odborne vedených krajským národným výborom spracúva v spolupráci s výkonnými orgánmi krajského národného výboru informačné materiály o možnostiach a potrebách štúdia na vysokých školách, o ďalšom štúdiu na stredných školách a o povolaniach; poskytuje odborné rady výchovným poradcom v otázkach

súvisiacich s voľbou ďalšieho štúdia a povolania žiakov, sleduje a hodnotí účinnosť používaných metód práce výchovných poradcov;

b) sleduje a skúma profesijné želania žiakov stredných škôl so zreteľom na spoločenské potreby a smery ekonomického a technického rozvoja;

c) uskutočňuje pedagogicko-psychologické vyšetrenia žiakov škôl a školských výchovných zariadení, ktoré odborne vedie krajský národný výbor, vypracúva o nich odborné posudky pre školy, školské výchovné zariadenia a zákonných zástupcov žiakov. Vypracúva odborné posudky o žiakoch pre súdy, orgány prokuratúry, ústavy národného zdravia a posudkové komisie sociálneho zabezpečenia krajských národných výborov, ak o to požiadajú;

d) poskytuje individuálne konzultácie a rady žiakom, učiteľom a vychovávateľom škôl a školských výchovných zariadení, ktoré odborne vedie krajský národný výbor, a zákonným zástupcom žiakov v otázkach psychického a sociálneho vývinu žiakov, pri riešení výchovných a výučbových ťažkostí a porúch, pri voľbe ďalšieho štúdia a povolania, prípadne pri zmene štúdia alebo inej formy prípravy na povolanie;

e) rozvíja preventívne a nápravné metódy na prekonávanie výchovných výučbových ťažkostí a porúch žiakov stredných škôl; ak niektorí žiaci potrebujú špeciálnu starostlivosť, takúto starostlivosť organizuje, alebo ju odborne zabezpečuje;

f) v spolupráci s výkonnými orgánmi krajského národného výboru a spoločenskými organizáciami výchovne pôsobí na zákonných zástupcov. ktorí nepriaznivo ovplyvňujú vývin mladistvých;

g) so súhlasom orgánov štátnej správy v školstve vykonáva prieskumnú a výskumnú činnosť na zverenom úseku svojej pôsobnosti.

(3) Krajská poradňa poskytuje odbornú pomoc okresným poradniam, socialistickým organizáciám, prípadne iným inštitúciám a jednotlivcom v prípadoch, ktoré vyžadujú špeciálne vyšetrenie a vedenie. Na požiadanie socialistických organizácií, iných inštitúcií a jednotlivcov poskytuje rady v otázkach pracovnej adaptácie mládeže.

(4) Krajská poradňa metodicky usmerňuje činnosť okresných poradní v kraji, výchovných poradcov a psychológov v školských výchovných zariadeniach, ktoré odborne vedie krajský národný výbor, a usporadúva pre nich aktívy a odborné semináre.

(5) Krajská poradňa oboznamuje pedagogickú i širokú verejnosť s možnosťami využitia služieb, ktoré poskytuje, s aktuálnymi otázkami psychického a sociálneho vývinu mládeže, so zásadami správnej výchovy dospievajúcej mládeže v rodine, s modernými poznatkami najmä pedagogických a psychologických vied, s problematikou profesijnej orientácie, s potrebami a požiadavkami spoločnosti na pracovníkov pre národné hospodárstvo a pod.

§ 5
Organizácia a plánovanie činnosti okresných a krajských poradní

(1) Okresná poradňa má najmä tieto oddelenia:

a) oddelenie poradenstva v profesijnom vývine,

b) oddelenie poradenstva v osobnostnom a vzdelávacom vývine.

(2) Krajská poradňa má najmä tieto oddelenia:

a) oddelenie poradenstva v profesijnom vývine,

b) oddelenie poradenstva vo vzdelávacom vývine,

c) oddelenie poradenstva v osobnostnom vývine,

d) oddelenie metodického vedenia,

e) hospodárske oddelenie.

(3) Počet oddelení a vymedzenie ich úloh určuje organizačný poriadok poradne, ktorý vypracúva riaditeľ poradne a schvaľuje národný výbor.

(4) Činnosť okresnej alebo krajskej poradne (ďalej len „poradňa“) riadi riaditeľ ustanovený národným výborom, ktorý poradňu zriadil (ďalej len „národný výbor“). Riaditeľ poradne zodpovedá za činnosť poradne národnému výboru.

(5) Činnosť poradne sa riadi ročným plánom práce, ktorý pre bežný školský rok vypracúva riaditeľ poradne vždy do konca augusta predchádzajúceho školského roka a schvaľuje ho národný výbor.

(6) O poskytovaných službách vedie poradňa jednotnú dokumentáciu.

(7) Sídlo poradne je v mieste sídla národného výboru. S prihliadnutím na sieť škôl a na dopravné podmienky môže národný výbor zriadiť elokované pracovisko poradne aj mimo svojho sídla.

§ 6
Spoločné ustanovenia

(1) Poradne hospodária podľa zásad platných pre rozpočtové organizácie.

(2) Výchovný poradca a poradňa poskytujú poradenskú činnosť bezplatne.

(3) Vyšetrenie maloletých žiakov súvisiace s poradenskou činnosťou uskutočňuje poradňa po predchádzajúcom súhlase zákonných zástupcov. Súhlas zákonného zástupcu nie je potrebný, ak požiada o vyšetrenie v súvislosti s voľbou ďalšieho štúdia alebo inej formy prípravy na povolanie žiak mladší ako pätnásťročný začiatkom kalendárneho roka, v ktorom ukončí povinnú školskú dochádzku, alebo z tých istých dôvodov žiak strednej školy starší ako pätnásťročný.[5])

(4) Súhlas zákonného zástupcu nie je potrebný ani vtedy, ak uloží vyšetrenie žiaka okresný národný výbor v konaní o zaradenie dieťaťa do školy pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť alebo sú v konaní o zverenie dieťaťa do výchovy iného občana než rodiča, alebo ak ide o nariadenie ústavnej výchovy.[6])

(5) Okresná poradňa môže v obvode svojej pôsobnosti uskutočňovať aj individuálne vyšetrenia a poskytovať poradenskú starostlivosť žiakom škôl a školských výchovných zariadení, ktoré odborne vedie krajský národný výbor, ak o to požiada žiak, zákonný zástupca alebo škola, ktorú žiak navštevuje. Krajská poradňa môže pomáhať okresným poradniam pri plnení ich úloh.

(6) Poradne plnia funkciu sekretariátu komisie rady príslušného národného výboru pre výchovné poradenstvo, ak takúto komisiu ako iniciatívny orgán rada zriadila. V rámci tejto funkcie poradne administratívne a organizačne zabezpečujú činnosť komisií a spolupracujú aj so socialistickými organizáciami.

(7) Funkciu vedeckovýskumného a vedeckometodického centra výchovného poradenstva v Slovenskej socialistickej republike plní z poverenia Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie v Bratislave.

§ 7
Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. septembrom 1980.

Minister:

Prof. Ing. Buša CSc. v. r.

1) § 37 zákona č. 63/1978 Zb. o opatreniach v sústave základných a stredných škôl. § 33 až 36 zákona Slovenskej národnej rady č. 78/1978 Zb. o školských zariadeniach. § 7 ods. 1 písm. a) a § 11 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 79/1978 Zb. o štátnej správe v školstve.

2) § 2 ods. 1 a 2 vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky č. 126/1978 Zb. o základnej škole. § 3 ods. 2 smerníc Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky z 1. augusta 1979 č. 4702/79-20 o výchove a vzdelávaní zanedbaných cigánskych detí (zošit 9/1979 Zvesti Ministerstva školstva a Ministerstva kultúry SSR). § 30 zákona č. 63/1978 Zb.

3) § 30 zákona č. 63/1978 Zb.

4) § 22 zákona č. 79/1978 Zb.

5) § 9 Občianskeho zákonníka. § 11 Zákonníka práce.

6) § 45 Zákona o rodine.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.